

Motion till riksdagen 2009/10:K12

**av Berit Andnor m.fl. (s, v, mp)
med anledning av prop. 2009/10:156**

Regionalt utvecklingsansvar i vissa län

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med en helhetslösning av regionfrågan enligt de principer som återfinns i motionen.

Motivering

Ansvarskommitténs förslag till reformerad samhällsorganisation bygger på principen att Sverige är en enhetsstat med stark lokal och regional förankring manifesterat genom beskattningsrätt för direktvalda beslutande fullmäktigeförsamlingar. Målet för samhällsorganen är att skapa likvärdiga levnadsvillkor och möjligheter för alla människor i hela landet. Regeringen och riksdagen måste ha det övergripande ansvaret för den politik som förs.

Hälso- och sjukvården är av vital betydelse för alla människor i livets olika skeden. Den är mycket resurskrävande. Den mer specialiserade sjukvården behöver ett stort underlag för att kunna vara effektiv och tillgodogöra sig nya forskningsresultat. Detta är ett av skälen för en regionreform. Ytterligare motiv för en sådan reform rör arbetsmarknadens utveckling och tillväxtens förutsättningar.

Kommuner och landsting har under senare år alltmer engagerats i det regionala utvecklingsarbetet. För att nå maximal kraft – som kan bidra till den nödvändiga resursökning som krävs för att fullt ut klara samhällets åtaganden – bör de nya och större regionerna ges ett samlat ansvar för regional utveckling.

En reformerad samhällsorganisation kräver givetvis också en förändring av statsförvaltningens organisation och egen verksamhet. För att nå åsyftad effekt av reformen måste nya regionkommuner kopplas till ändrad statlig organisation. Nu är den statliga regionala organisationen dåligt samordnad och anpassad till den regionala nivån. Huvudlinjen måste i fortsättningen vara att

Fel! Okänt namn på

de statliga verksamheternas regionala organisation bättre svarar mot de nya regionkommunernas geografi. Staten måste också få bättre möjligheter att medverka och stödja utformningen av de regionala utvecklingsstrategierna och fatta beslut om nationella prioriteringar mellan statliga verksamheter som högre utbildning, forskning, arbetsmarknad och infrastruktursatsningar. Offentlig tillsyn ska i princip vara ett statligt ansvar. Länsstyrelsernas roll som regeringens instrument för uppföljning och utvärdering av offentliga verksamheter ska stärkas liksom dess möjligheter att ta fram regionala och tvärsektoriella underlag för nationella prioriteringar.

Ansvarskommittén betonade vikten av att en ny regional organisation måste förankras genom att få växa fram under samtal mellan berörda parter. Staten har givetvis ett ansvar för att alla människor i alla delar av landet tillförsäkras en god välfärd på jämlika villkor. Regionkommunerna måste ha förutsättningar att kunna svara mot uppgifterna och åtagandena.

Medborgarnas möjligheter till påverkan, insyn och kontroll är fundamentala för demokratin. Förtroendet för de nya regionkommunerna kan stärkas genom att de ges en decentraliserad struktur som ger förutsättningar för att befolkningen i regionens alla delar ska kunna känna närhet och utöva inflytande.

Sverige har nu två fungerande regioner som skapats genom tidsbegränsad lagstiftning. Den upphör att gälla i och med denna mandatperiods utgång. Enligt vår mening måste riksdagen nu fatta de beslut om en reformerad samhällsorganisation som krävs för att dessa två regioner ska permanentas och ytterligare regioner ska kunna bildas i samband med de allmänna valen 2014. Mot den bakgrunden har vi sett fram mot föreliggande proposition med stor förväntan.

Propositionens innehåll motsvarar tyvärr inte de förväntningar vi haft. Den saknar på flera avgörande punkter konkreta förslag. De förslag som finns saknar i flera fall motiv eller är undermåligt motiverade. Det finns som en följd av detta ingen bakomliggande analys av vilka problem som de föreslagna åtgärderna ska lösa och inte heller någon analys av vilka effekter de kan tänkas skapa.

Regeringen tar med sitt förslag inget samlat grepp om regionfrågan utan väljer en dellösning som i praktiken omöjliggör ett framtida genomförande av ansvarskommitténs förslag. När regeringen i propositionen konstaterar att den inte utgått från kommitténs kriterier för de föreslagna förändringarna blir det tydligt att detta sker medvetet.

De föreslagna förändringarna blir därför inte en lösning på de frågor Ansvarskommittén har utrett utan ställer i stället upp hinder för en del av de där diskuterade framtida helhetslösningarna. Om regeringens princip om att lösa frågan del för del utan en idé om helheten fullföljs är risken uppenbar att vi i slutändan får en situation där några delar av landet blir "kvar" utan möjligheter att på egen hand klara regionala uppgifter, såsom en fullgod sjukvård, och utan möjligheter till samgående med intilliggande län. En sådan utveckling kan bara splittra landet och ytterligare bidra till skillnader mellan olika landsändar vad gäller möjligheten att ge god sjukvård och annan service. En sådan utveckling går i helt motsatt riktning mot en nödvändig regionalpolitik med

Fel! Okänt namn på

syftet att få livskraftiga regioner i hela Sverige, inte bara i redan välmående tillväxtregioner.

Stockholm den 14 april 2010

Berit Andnor (s)

Morgan Johansson (s)

Helene Petersson i Stockaryd (s)

Marianne Berg (v)

Mikael Johansson (mp)

Yilmaz Kerimo (s)

Billy Gustafsson (s)

Phia Andersson (s)